

فصلنامه جهان نوین

No 3, 2020, P 67-84

سال چهارم، شماره سیزدهم، بهار ۱۴۰۰، صص ۶۷-۸۴

(ISSN) : 2645 - 3479

شماره شاپا: (۲۶۴۵ - ۳۴۷۹)

بررسی تاثیر مدیریت سود بر رابطه بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود قبل از مالیات

حمیدرضا عزیزی^۱، زهره نوروزی^۲

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی تاثیر مدیریت سود بر رابطه تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد که پس از حذف محدودیت‌ها ۱۰۶ شرکت به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. دوره مالی پژوهش حاضر بین سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۸ می‌باشد. برای بررسی فرضیات از نرم افزار ایویوز و از روش رگرسیون پانلی استفاده شده است. نتایج جاصل از پژوهش نشان می‌دهد که بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود قبل از مالیات رابطه مثبت معناداری وجود دارد. و مدیریت سود رابطه بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود قبل از مالیات را تعدیل می‌کند.

کلمات کلیدی: تفاوت‌های دائمی، مالیات دفتری، تغییرات آتی سود، مدیریت سود

^۱ هیئت علمی و مدیرگروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل، ایران.

^۲ کارشناسی ارشد، حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل، ایران

۱- مقدمه

امروزه درآمدهای مالیاتی یکی از مهمترین منابع بودجه دولت‌ها به ویژه کشورهای توسعه یافته است و حجم و میزان درآمدهای مالیاتی در قسمت منابع بودجه، معرف سلامت اقتصادی حکومت شناخته می‌شود و نقطه قوت سیستم اقتصادی هر کشوری، شفافیت و سلامت نظام اقتصادی از طریق اتکا به منابع و درآمدهای مالیاتی می‌باشد. مالیات شرکت‌ها بخش قابل توجهی از درآمدهای مالیاتی را تشکیل می‌دهد. یکی از مسائل پیچیده در مبحث مالیات و گزارشگری مالی این است که اصول سود حسابداری گزارش شده در صورت سود (زیان) شرکت‌ها با سود مشمول مالیات مطابق با قوانین مالیاتی متفاوت است. همچنین یکی از موضوعات مهمی که در ایالت متحده آمریکا مورد بحث می‌باشد انطباق بین سود گزارش شده و درآمد مشمول مالیات می‌باشد. حامیان این بحث استدلال می‌کنند که انطباق ارزش دفتری مالیات باعث کاهش در فرصت‌طلبی مدیران بر گزارشگری مالی و حداقل رساندن انطباق هزینه‌های شرکت می‌باشد. همچنین مخالفان انطباق ارزش دفتری مالیات که منجر به از دست رفتن اطلاعات مالی قابل توجهی توسط استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی و مراجع مالیاتی می‌باشد (برادلی و همکاران^۳، ۲۰۱۵). یکی از استدلال‌های اولیه که در حمایت انطباق ارزش دفتری می‌باشد را می‌توان اختیاران کمتر مدیریت در گزارشگری و در نتیجه مدیریت سود کمتر می‌باشد (دسای^۴، ۲۰۰۵ و ویتاکر^۵، ۲۰۰۵) به دلیل وجود اختلاف بین استانداردهای حسابداری و قوانین و مقررات مالیاتی و عدم پذیرش مالیات اعلام شده از سوی مقامات مالیاتی، مبلغ سود قبل از مالیات (سود حسابداری) از مبلغ درآمد مشمول مالیات (سود مالیاتی) متفاوت می‌باشد. این تفاوت‌ها می‌تواند ناشی از تفاوت دیدگاه تدوین‌کنندگان استانداردهای حسابداری و قوانین مالیاتی باشد. با توجه به تئوری‌های حسابداری و قوانین مالیاتی در اکثر کشورها، در اختلاف بین استانداردهای حسابداری به عنوان مبنای محاسبه سود حسابداری با قوانین مالیاتی حاکم بر تعیین سود مشمول مالیات وجود دارد. از آن جایی که تهیه صورت‌های مالی به عهده مدیریت واحد تجاری است ممکن است به دلایل مختلف اقدام به مدیریت سود کند. از سوی دیگر، اگرچه به دلیل تفاوت در اصول حسابداری و قوانین مالیاتی انتظار می‌رود بین سود مشمول مالیات و سود حسابداری تفاوت و واگرایی وجود داشته باشد، اما این ابهام وجود دارد که ممکن است این تفاوت به رخداد مسائلی از جمله مدیریت سود در شرکت‌ها کمک کند. یکی از موضوعات مهمی که در ایالت متحده آمریکا مورد بحث است انطباق بین سود گزارش شده و درآمد مشمول مالیات است. حامیان این بحث استدلال می‌کنند که مالیات دفتری باعث کاهش در فرصت‌طلبی مدیران بر گزارشگری مالی و حداقل رساندن انطباق هزینه‌های شرکت است و همچنین مخالفان انطباق ارزش دفتری مالیات که منجر به از دست رفتن اطلاعات مالی قابل توجهی توسط استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی و مراجع مالیاتی است (برادلی و همکاران^۶، ۲۰۱۵). یکی از استدلال‌های اولیه که در حمایت انطباق ارزش دفتری می‌باشد را می‌توان اختیارات کمتر مدیریت در گزارشگری و در نتیجه مدیریت

³ Bradley et al⁴ Desai⁵ Whitaker⁶ Bradley et al

سود کمتر می‌باشد (دسای^۷، ۲۰۰۵ و ویتاکر^۸، ۲۰۰۵) از سوی دیگر مدیران در سیستم حسابداری تعهدی با گزینه‌های متفاوتی در مورد زمان تشخیص درآمد نیز روبرو هستند از جمله تشخیص سریع‌تر درآمد از طریق انجام فروش‌های نسبه می‌باشد (تئو و همکاران^۹، ۱۹۹۸). این عملکرد از سوی مدیران به عبارت ساده مدیریت سود نامیده می‌شود (دی جورج و همکاران^{۱۰}، ۱۹۹۹) مدیریت سود را نوعی دستکاری مصنوعی سود توسط مدیریت جهت حصول به سطح مورد انتظار سود برای برخی تصمیمات خاص (از جمله پیش‌بینی تحلیلگران و یا برآورد روند سودهای قبلی برای پیش‌بینی سودهای آتی) تعریف می‌کنند. به نظر ایشان در واقع انگیزه اصلی مدیریت سود مدیریت تصور سرمایه‌گذاران در مورد واحد تجاری است. در تحقیق حاضر منظور از گزارشگری مالی متهورانه مدیریت سود رو به بالا است. به دلیل اختلاف بین قوانین و مقررات مالیاتی و اصول و موازین پذیرفته‌شده حسابداری ممکن است آنچه برای مقاصد حسابداری درآمد و هزینه محسوب می‌شود، الزاماً از دیدگاه قوانین مالیاتی درآمد و هزینه محسوب نگردد. به عبارت دیگر می‌بایست اشاره نمود که هدف از تعیین سود در تهیه صورت‌های مالی از دیدگاه انجمن‌های حرفه‌ای حسابداری با هدف از تعیین درآمد مشمول مالیات در قوانین مالیاتی متفاوت است، علاوه بر این مطلب برخی از اقلام درآمد و هزینه که از دیدگاه مقاصد حسابداری در یک دوره مالی شناسایی گردند، ممکن است در دوره‌های مالی دیگر از دیدگاه قوانین و مقررات مالیاتی شناسایی شوند یا اینکه اساساً مبانی ارزشیابی برخی از اقلام طبق قوانین و مقررات مالیاتی متفاوت از مبانی تشخیص بر طبق اصول و موازین پذیرفته‌شده حسابداری باشد (هندریکسون^{۱۱}، ۱۹۸۲).

همچنین رفتار فرصت‌طلبانه مدیران اقتضا می‌کند در گزارش سود، دخل و تصرف کنند و زمانی که این دخل و تصرف کشف شود، کیفیت سود شرکت مورد سؤال قرار گرفته، تحلیلگران مالی مجبور به ارزیابی مجدد اطلاعاتی مالی می‌شوند. یکی از اهداف دستکاری سود، مدیریت سود گزارش شده است. مدیریت سود توسط مدیریت و با استفاده از ابزارهای خاصی در حسابداری برای کاستن از نوسان‌های سود انجام می‌گیرد. شناخت زودتر از موقع درآمدها، سرمایه‌ای کردن مخارج جاری به جای هزینه کردن آن و تخصیص هزینه‌ها به دوره‌های طولانی‌تر و در نهایت، زمان‌بندی فعالیت‌های مالی (به تاخیر انداختن یک فروش و یا انجام مخارج اختیاری) نمونه‌هایی از فنون بالقوه مدیریت و هموارسازی سود است که در آن سعی می‌شود رشد سود به گونه‌ای یکنواخت انجام شود. به علت این انعطاف‌پذیری، مدیر می‌تواند به‌طور سیستماتیک بر سود گزارش شده از سالی به سال دیگر تأثیر گذاشته، آن را هموار نماید. بنابراین، پدیده مدیریت سود می‌تواند بر تصمیمات سرمایه‌گذاران تأثیر گذاشته، پیامدهایی را موجب شود که مخصوصاً در بازارهای غیرکارای سرمایه از درجه اهمیت و تأثیر بیشتری برخوردار است (دیچو و رز، ۲۰۰۵)^{۱۲}. اخیراً، بلی لاک و همکاران^{۱۳} (۲۰۱۵) و واترین و همکاران^{۱۴} (۲۰۱۴) همکاری قوی مالیات بر حسابداری

⁷ Desai

⁸ Whitaker

⁹ Teoh et al

¹⁰ DeGeorge et al

¹¹ Hendriksen – Eldens

¹² Dichow and Ross

مالی را با مدیریت درآمد بیشتر متصل می‌کنند. همزمان، تانگ^{۱۵} (۲۰۱۵) شواهد متضادی را نشان می‌دهد که با انطباق بالا با سطوح پایین تر مدیریت درآمد و اجتناب مالیاتی همراه است. در این تحقیق بیشتر به بررسی تأثیر انطباق حسابداری مالی با مدیریت درآمد می‌پردازیم. مدیریت درآمد را در پاسخ به کاهش نرخ مالیات شرکت در بین شرکت‌های خصوصی در اروپا تجزیه و تحلیل و اثربخشی انطباق حسابداری مالی در یک حوزه را ارزیابی می‌کنیم. مطالعات متعدد شواهدی ارائه می‌دهند که شرکت‌ها درآمد خود را در اطراف چنین حوادثی مدیریت می‌کنند تا درآمدهای ناشی از دوره‌های مالیات بالا را به میزان کم (مثلاً گانتز^{۱۶}، ۱۹۹۴؛ لوپز و همکاران^{۱۷}، ۱۹۹۸؛ روبی و ریچاردسون^{۱۸}، ۱۹۹۸) به دست آورند. در تحقیقات اخیر، شرکت‌های خصوصی به طور خاص بر اساس انگیزه پیشنهادی عمل می‌کنند (لین و همکاران^{۱۹}، ۲۰۱۴؛ واترین و همکاران، ۲۰۱۲).

مطالعات گذشته نشان داده است که تفاوت‌های درآمد دفتری و مالیاتی با سودهای آتی در ارتباط است (لو و نیسیم^{۲۰}، ۲۰۰۴؛ هانلون^{۲۱}، ۲۰۰۵). در حالی که ارتباط بین تفاوت‌های درآمد دفتری و مالیاتی صرفاً می‌تواند ناشی از نقص در تفاوت‌های مربوط به زمان‌بندی درآمدهای دفتری و مالیاتی باشد و این به معنی وجود نقص در نرخ‌های موثر مالیاتی است، لو و نیسیم (۲۰۰۴) استدلال کردند که تفاوت‌های درآمد دفتری و مالیاتی دربرگیرنده فعالیت‌های مدیریت سود است. بلی‌لوک و همکاران^{۲۲} (۲۰۱۲) اظهار داشتند که مدیریت سود و فرار مالیاتی در تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری بر پایداری سود مشارکت دارند. گوئنتر^{۲۳} (۲۰۱۱) بیان کرد که برخی از تفاوت‌های با اهمیت درآمد دفتری و مالیاتی مربوط به تفاوت‌های قانونی رویدادهای ناپایداری است، که هنگامی که با تغییرات آتی در سود مرتبط می‌شود، برای استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی آشکار است و تفاوت‌های درآمد دفتری و مالیاتی اطلاعات نهایی کمتری درباره سودهای آتی فراهم می‌آورد. به منظور توسعه مقاله لونیسیم (۲۰۰۴) و بلی‌لوک و همکاران (۲۰۱۲) و ارائه دیدگاهی در ارتباط بین تفاوت‌های درآمد دفتری و مالیاتی و سودهای آتی، تغییرات در سودهای خالص به دو جز سودهای قبل از مالیات و هزینه‌های مالیاتی تقسیم شده و تفاوت‌های درآمد دفتری و مالیاتی در دو حالت دائمی و موقت مورد بررسی قرار گرفت. اگر اجزای تفاوت‌های درآمد دفتری و مالیاتی دربرگیرنده اطلاعاتی درباره عملکرد آتی اقتصادی واحد تجاری باشد، انتظار می‌رود ارتباطی بین اجزای تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی در سود قبل از مالیات مشاهده شود. هر چند که اگر افرادی تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری دربرگیرنده اطلاعاتی در خصوص نرخ‌های مالیاتی موثر آتی باشد، انتظار می‌رود که ارتباطی بین

¹³ Blaylock

¹⁴ Watrin

¹⁵ Tang

¹⁶ Guenther

¹⁷ Lopez et al

¹⁸ Roubi and Richardson,

¹⁹ Lin et al

²⁰ Lev and Nissim

²¹ Hanlon

²² Blaylock et al

²³ Guenther

اجزای تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی در هزینه‌های معاملاتی مشاهده شود. تفاوت‌های موقت هنگامی که ایجاد می‌شود که حسابداری مالی و حسابداری مالیاتی رویدادهای اقتصادی را در دوره‌های زمانی متفاوت گزارش کنند، که به صورت هزینه‌های مالیاتی معوق نشان داده می‌شود. تفاوت‌های موقت توازن بین هزینه‌های مالیاتی معوق و جاری را تغییر می‌دهد اما کل هزینه‌های مالیاتی واحد تجاری را تغییر نمی‌دهد. تفاوت‌های دائمی رویدادهایی هستند که برای اهداف مالی یا مالیاتی و نه هر دو شناسایی می‌شوند. آن‌ها بر کل هزینه‌های مالیاتی گزارش شده در صورت‌های مالی تاثیر می‌گذارند (جکسون^{۲۴}، ۲۰۱۵). بنابراین در این تحقیق به دنبال پاسخ به این سوال است که بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود قبل از مالیات چه رابطه‌ای وجود دارد؟ و آیا مدیریت سود رابطه بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود قبل از مالیات را تعدیل می‌کند؟

۲- چارچوب نظری

سود سهام

سود یکی از مهمترین مباحث مطرح در مدیریت مالیات است، زیرا سود تقسیمی بیانگر پرداخت‌های نقدی عمده شرکت‌ها و یکی از مهمترین گزینه‌ها و تصمیمات پیشرو مدیران به شمار می‌رود. مدیر باید تصمیم بگیرد که چه میزان از سود شرکت تقسیم، و چه میزان در قالب سود انباشته مجدداً در شرکت سرمایه‌گذاری شود. پرداخت سود تقسیمی مستقیماً سهامداران را بهره‌مند می‌سازد، توانایی شرکت در انباشت سود به منظور بهره‌گیری از فرصت‌های رشد را تحت تاثیر قرار می‌دهد. هر سرمایه‌گذار با توجه به نوع سلیقه، سهام شرکتی را خریداری می‌کند که سود سهام آن را مطلوب می‌داند. میزان سود سهام پیشنهادی توسط هیئت مدیره معمولاً حاوی اطلاعاتی در خصوص انتظارات مدیران در مورد سودآوری آینده شرکت است (رحمانی و اربابی بهار، ۱۳۹۳).

مالیات

مالیات به مثابه یک نوع هزینه اجتماعی است که آحاد یک ملت در راستای بهره‌وری از امکانات و منابع یک کشور موظفند آنرا پرداخت نمایند تا توانایی‌های جایگزینی این امکانات و منابع فراهم شود. مالیات در واقع می‌گردد زیرا ابزار و امکانات دست‌یابی به درآمد و سودها را دولت فراهم ساخته است (دسای، ۲۰۰۵).

مدیریت سود

در ادبیات حسابداری تعاریف مختلفی در مورد مدیریت سود توسط محققین ارائه شده است. ارائه تعاریفی مناسب از مدیریت سود مستلزم شناخت هدف و انگیزه از مدیریت سود و کاربرد آن است. مدیریت سود به عنوان اختیار شرکت در انتخاب سیاست‌های حسابداری برای دستیابی به برخی اهداف خاص مدیر، می‌نگرد. محققان مدیریت سود را به عنوان دستکاری سود توسط مدیریت به منظور دستیابی به قسمتی از پیش‌دواری‌های مربوط به سود

²⁴ Mark Jackson

مورد انتظار تعریف می‌کند. دی جورج و همکاران²⁵ (۱۹۹۹) مدیریت سود را به عنوان نوعی دستکاری مصنوعی سود توسط مدیریت جهت حصول به سطح مورد انتظار سود برای برخی مقاصد خاص (از جمله حصول پیش‌بینی تحلیل‌گران و یا برآورد روند سودهای قبلی برای پیش‌بینی سودهای آتی) تعریف کرده‌اند. پژوهشگران معتقدند مدیریت سود هنگامی رخ می‌دهد که مدیران از قضاوت‌های شخصی خود در گزارشگری مالی استفاده کنند و ساختار معاملات را جهت تغییر گزارشگری مالی دستکاری می‌نمایند. این هدف یا به قصد گمراه نمودن برخی از صاحبان سهام در خصوص عملکرد اقتصادی شرکت صورت می‌گیرد، یا به منظور تأثیر بر نتایج قراردادهایی است که انعقاد آنها منوط به دستیابی به سود مشخصی می‌باشد (دستگیر و رستگار، ۱۳۹۰).

هانلن²⁶ (۲۰۰۵) به بررسی نقش تفاوت‌های مالیاتی - حسابداری در پایداری سود، اقلام تعهدی و جریان‌های نقدی برای سودهای آتی پرداخت. او همچنین بررسی کرد که آیا سطح تفاوت بر ارزیابی سرمایه‌گذاران از پایداری سود آتی اثر می‌گذارد. نتایج این بررسی‌ها حاکی از این است که سود سال - شرکت‌های با تفاوت‌های مالیاتی - حسابداری بزرگ‌تر در مقایسه با سال - شرکت‌های با تفاوت‌های کوچک‌تر، پایداری کمتری دارد و سرمایه‌گذاران تفاوت‌های مثبت بزرگ را به عنوان پرچم قرمز تفسیر می‌کنند و انتظاراتشان را از پایداری سرمایه آتی کاهش می‌دهند.

دنيس²⁷ (۲۰۱۷) به بررسی مطالعه ارتباط انطباق ارزش دفتری مالیات و مدیریت سود در پاسخ به کاهش نرخ مالیات می‌پردازد. مجموعه داده‌های اصلاح‌های مالی که نرخ مالیات بر شرکت‌ها را کاهش می‌دهد به منظور برآورد تاثیر انطباق بر روند مدیریت درآمد شرکت به هنگامی که انگیزه خاص برای مدیریت درآمد رو به پایین وجود دارد، مورد استفاده قرار می‌گیرد. اقلام تعهدی کل و اختیاری به منظور اندازه‌گیری مدیریت درآمد استفاده می‌شوند و اندازه‌گیری مستمر به منظور ارزیابی سطح انطباق مالیات دفتری استفاده می‌شود. نتایج نشان می‌دهند که تغییرات در نرخ مالیات قانونی به شرکت‌ها در حوزه‌های حقوقی و قضایی با انطباق مالیات دفتری بیشتر نسبت به شرکت‌ها در حوزه‌های حقوقی و قضایی با انطباق مالیات دفتری کمتر تاثیر بیشتری دارند. اما مدیریت کلی درآمد بیشتر به شرکت‌هایی در حوزه‌های قضایی با انطباق کمتر متناسب شده است. این یافته‌ها منجر به بحث‌های جاری در مورد سطح مناسب انطباق مالیات دفتری می‌شوند.

۳- پیشینه تحقیق

مارک جکسون²⁸ (۲۰۱۵) به بررسی رابطه تفاوت‌های دفتری مالیات و تغییرات آتی سود پرداختند. مطالعات گذشته نشان داده‌اند که تفاوت‌های درآمد دفتری و مالیات با تغییرات در سودهای آتی و با پایداری سود در ارتباط است. مطالعات توضیحات مختلفی را در خصوص این روابط ارائه نمودند. به منظور یکپارچه‌سازی استدلال‌های متعدد موجود تفاوت‌های درآمد دفتری و مالیاتی به دو طبقه دائمی و موقت تقسیم‌بندی گردید و فرض شد که تفاوت‌های

²⁵ DeGeorge et.al 1999

²⁶ Hanlon

²⁷ Dennis

²⁸ Mark Jackson

درآمد دفتری و مالیاتی موقت (منعکس شده در مالیات‌های معوق) تغییرات آتی در سودهای قبل از مالیات را پیش‌بینی می‌کنند، در حالی که تفاوت‌های دائمی تغییرات در هزینه‌های مالیاتی را پیش‌بینی می‌کنند. نتایج به دست آمده در تطابق این فرضیه‌هاست. مطالعات گذشته همچنان نشان داده‌اند که هر دو نوع تفاوت‌ها با مدیریت سود و فرار مالیاتی در ارتباط است. یافته‌های به دست آمده بیانگر این بود که واحدهای تجاری دارای فرار مالیاتی دارای ارتباط مثبتی بین تفاوت‌های درآمد دفتری و مالیاتی و تغییرات در سود قبل از مالیات و تغییرات از هزینه مالیاتی هستند. در مجموع یافته‌ها بیانگر این است که در حالی که فرار مالیاتی و مدیریت سود می‌تواند در ارتباط این تفاوت درآمد دفتری و مالیاتی و تغییرات سودهای آتی مشارکت داشته باشند، آن‌ها همچنین محرک‌های قوی‌تری برای این ارتباط نیز می‌باشند.

رحمانی و اربابی‌بهار (۱۳۹۷) رابطه‌ی تفاوت مالیات تشخیصی و ابرازی با مدیریت سود را بررسی می‌کند. مدل‌های مدیریت سود استفاده شده در این پژوهش شامل مدل‌های جونز تعدیل شده، کازنیک و لوئز است. این پژوهش، از نوع مطالعه همبستگی مبتنی بر داده‌های ترکیبی است، که با استفاده از مشاهده ۳۱۱ سال - شرکت انجام شده است. نتایج حاکی از آن است که تفاوت مالیات ابرازی و تشخیصی با مدیریت سود رابطه‌ی معناداری دارد و نتایج تحت تاثیر مدل‌های مختلف مدیریت سود قرار نمی‌گیرد.

چراغی و قنبری (۱۳۹۶) به بررسی رابطه مدیریت مالیات با ارقام تعهدی سنتی و درصدی پرداختند. هدف این مطالعه رابطه مدیریت مالیات با ارقام تعهدی سنتی و درصدی است. بدین منظور دو فرضیه تدوین که در این فرضیه‌ها به ترتیب ارقام تعهدی درصدی و ارقام تعهدی سنتی متغیر وابسته و مدیریت مالیاتی متغیر مستقل می‌باشد. جامعه آماری پژوهش شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و نمونه مورد مطالعه، شامل ۱۴۸ شرکت پذیرفته شده طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ است. روش پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر اجرا توصیفی - پیمایشی و از نظر ارتباط بین متغیرها علی - همبستگی و از نظر هدف کاربردی و از روش رگرسیونی و داده‌های تابلویی و همچنین مدل اثرات ثابت استفاده شده است.

نتایج نشانگر این است که مدیریت مالیاتی با ارقام تعهدی سنتی و درصدی رابطه مثبت و معناداری دارد و در مجموع، یافته‌ها نشان می‌دهند که مدیریت مالیاتی با کیفیت ارقام تعهدی رابطه معنادار دارد. در نهایت می‌توان پیشنهاد نمود که در استراتژی‌های سرمایه‌گذاری تکیه واحد بر معیار سود در تصمیم‌گیری‌ها می‌تواند منجر به تصمیم‌گیری‌های اشتباه و بالتبع کسب بازده اضافی برای عده‌ای از سرمایه‌گذاران و از دست رفتن منافع دیگر سرمایه‌گذاران شود. با شناخت ماهیت ارقام تعهدی درصدی و سنتی و درک تفاوت ارقام تعهدی با جریان‌ات نقدی از طریق معیار جدید درصد ارقام تعهدی، می‌توان از ناهنجاری ارقام تعهدی و بالتبع کسب منافع توسط سرمایه‌گذاران مطلع (کسب بازده پوششی) جلوگیری به عمل آورد.

ابراهیمی و احمدی مقدم (۱۳۹۵) به بررسی رابطه بین مدیریت مالیاتی و مدیریت سود مبتنی بر ارقام تعهدی و مدیریت سود واقعی پرداختند. امروزه مقوله مدیریت سود توجه بسیاری از محققین را به خود جلب کرده است،

به طوری که محققین بیشتر به دنبال دلایل و انگیزه‌های مدیریت سود می‌باشند. یکی از دلایل مدیریت سود، نرخ مالیات بر درآمد شرکت‌ها است. هدف از این پژوهش بررسی تأثیر نرخ مؤثر مالیاتی بر مدیریت سود است. برای این منظور، نمونه‌ای متشکل از ۱۰۷ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در دوره زمانی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۲ بررسی شده‌اند. نرخ مؤثر مالیاتی از طریق تقسیم هزینه مالیات بر سود قبل از مالیات محاسبه می‌شود. نتایج پژوهش با استفاده از الگوی رگرسیون چند متغیره و روش داده‌های تابلویی، بیانگر رابطه مثبتی بین نرخ مؤثر مالیاتی و مدیریت سود ارقام تعهدی اختیاری است. همچنین بین نرخ مؤثر مالیاتی و مدیریت سود واقعی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

مشایخی و دلدار (۱۳۹۵) به بررسی رابطه بین مدیریت مالیات و مدیریت سود در گروه‌های تجاری در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. برای آزمون فرضیه‌های تحقیق از الگوی رگرسیون خطی چند متغیره استفاده شده است. نتیجه بررسی ۱۲۶ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی بازه زمانی ۱۳۸۷ الی ۱۳۹۳، حاکی از آن است که بین مدیریت سود و مدیریت مالیات، رابطه منفی معنادار وجود دارد. یافته‌های تحقیق نشان داد که شرکت‌های عضو گروه‌های تجاری در مقایسه با شرکت‌های مستقل سودشان را بیشتر مدیریت می‌کنند.

همچنین، گروه‌های تجاری متنوع در مقایسه با شرکت‌های مستقل مدیریت سود بیشتری دارند. علاوه بر این، به نظر می‌رسد با افزایش مالکیت اصلی در فرعی مدیریت سود بالاتری اتفاق خواهد افتاد. در بخش انگیزه، نتایج تحقیق نشان می‌دهد که مدیریت سود راهبردی گروه‌های تجاری (متنوع و غیر متنوع) در پاسخ به انگیزه‌های مالیاتی است. بویژه، به نظر می‌رسد که ارقام تعهدی اختیاری شرکت‌های عضو گروه‌های تجاری به طور قابل توجهی به نرخ مؤثر مالیاتی وابسته است. در نهایت، نتایج نشان می‌دهد که مدیریت سود به طور خاص از طریق معاملات درون گروهی انجام می‌شود.

حسینی و درمیشی (۱۳۹۵) به بررسی تاثیر مدیریت سود مشمول مالیات با اجتناب از مالیات و محتوای اطلاعاتی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بوده پرداختند. در این راستا شرکت‌های منتخب بورس اوراق بهادار تهران واجد شرایط پیوست به فعالیت در طی بازه زمانی ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۳ مورد بررسی قرار گرفت. از بین این شرکت‌ها بر مبنای فرمول مناسب آماری ۱۱۵ شرکت به عنوان نمونه تصادفی تعیین که به روش حذفی سیستماتیک انتخاب گردیدند. برای بررسی فرضیات پژوهش از رگرسیون و همبستگی استفاده شده است. جهت تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیات تحقیق از نرم افزار ایویوز استفاده شده است. با توجه به نتایج رگرسیون، مدیریت درآمد مشمول مالیات بر اجتناب از مالیات آتی تأثیر معکوس و معنادار دارد. و مدیریت درآمد مشمول مالیات بر محتوای اطلاعاتی تأثیر مثبت و معنادار دارد. به علاوه مدیریت درآمد مشمول مالیات در هر سه صنعت دارای اثرات یکسان بر اجتناب از مالیات آتی و محتوای اطلاعاتی نمی‌باشند و صنعت خودرو و قطعات دارای بیشترین ضریب تاثیر گذاری در مقایسه با دو صنعت دیگر است.

فخاری و طهماسبی خورنه (۱۳۹۵) به بررسی تاثیر اجتناب مالیاتی بر مدیریت سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. هدف اصلی تحقیق حاضر بررسی تاثیر اجتناب مالیاتی بر مدیریت سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. در واقع اجتناب مالیاتی سبب میشود تا محیط اطلاعاتی مبهم شده و کاهش شفافیت محیط اطلاعاتی این امکان را فراهم می‌آورد تا مدیران دست به مدیریت سود بزنند. لذا اجتناب مالیاتی به‌طور بالقوه می‌تواند یکی از انگیزه‌های مدیریت سود تلقی شود. بر همین اساس تحقیق حاضر با محاسبه اجتناب مالیاتی از طریق تفاوت سود حسابداری و سود مشمول مالیات و همچنین مدیریت سود تعهدی از طریق مدل کازنیک به بررسی تاثیر اجتناب مالیاتی بر مدیریت سود می‌پردازد. برای این منظور، تعداد ۱۰۴ نمونه از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار طی دوره ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۳ انتخاب شده و با استفاده از روش رگرسیون تحلیلی ترکیبی مورد بررسی قرار گرفته است.

یافته‌ها نشان میدهد که اجتناب مالیاتی تاثیری مثبت و معناداری بر مدیریت سود شرکت‌های بورسی دارد. این یافته‌ها می‌تواند برای مدیران اجرایی، مقام‌های مالیاتی و سرمایه‌گذاران از جهت تبیین چگونگی ارتباط بین اجتناب مالیاتی و مدیریت سود مفید باشد

رحمانی و اربابی‌بهار (۱۳۹۳) به بررسی رابطه‌ی تفاوت مالیات تشخیصی و ابرازی با مدیریت سود پرداخته‌اند. این پژوهش، به مطالعه‌ی رابطه‌ی بین تفاوت مالیات ابرازی و تشخیصی با مدیریت سود، در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بین سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۲ می‌پردازد. مدل‌های مدیریت سود استفاده شده در این پژوهش شامل مدل‌های جونز تعدیل شده، کازنیک و لوئز است. این پژوهش، از نوع مطالعه همبستگی مبتنی بر داده‌های ترکیبی است، که با استفاده از مشاهده ۳۶۰ سال شرکت انجام شده است. نتایج حاکی از آن است که تفاوت مالیات ابرازی و تشخیصی با مدیریت سود رابطه‌ی معناداری دارد و نتایج تحت تاثیر مدل‌های مختلف مدیریت سود قرار نمی‌گیرد.

۴- فرضیات

- ۱- بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود قبل از مالیات رابطه مثبت معناداری وجود دارد.
- ۲- مدیریت سود رابطه بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود قبل از مالیات را تعدیل می‌کند.

۵- تعریف عملیاتی متغیرهای پژوهش

متغیر وابسته

تغییرات آتی سود قبل از مالیات

از تغییرات سود قبل از مالیات سال جاری و سال قبل به دست می‌آید.

متغیرهای مستقل

تفاوت‌های دائمی مالیاتی

از تفاوت مالیاتی دفتری منهای تفاوت‌های موقت مالیاتی به دست می‌آید. تفاوت مالیاتی دفتری از تفاوت سود خالص منهای سود مشمول مالیات تقسیم به میانگین دارایی‌ها به دست می‌آید.

متغیر تعدیلگر

مدیریت سود.

برای محاسبه مدیریت سود از مدل جونز تعدیل شده استفاده می‌گردد و به شرح زیر می‌باشد و جمله خطای مدل زیر به ترتیب مرتب می‌شوند شرکت‌های بالای میانه دارای مدیریت سود می‌باشند و عدد یک می‌گیرند و در غیر این صورت عدد صفر می‌گیرند.

$$TAccrt / Assetst-1 = \alpha + \beta_0 1/Assetst-1 + \beta_1 \Delta Salest + \beta_2 PPEt + \beta_3 ROAt-1 + \epsilon t$$

مدل تعدیل شده جونز (۱۹۹۱) است که توسط دچو و همکاران (۱۹۹۵) ارایه شده است و در آن:

$TAccrt / Assets t-1$: تفاوت میان سود قبل از اقلام غیرعادی و جریان‌های نقد حاصل از فعالیت‌های عملیاتی

در دوره جاری

$Assetst-1$: جمع دارایی‌های در ابتدای دوره مالی

$\Delta sale$: تغییرات در فروش

PPE : اموال، تجهیزات و ماشین آلات

ROA : سود خالص تقسیم بر مجموع دارایی‌ها

متغیر کنترلی:

اندازه شرکت:

بنابراین، در پژوهش حاضر، از لگاریتم طبیعی فروش برای سنجش اندازه شرکت استفاده می‌گردد.

بازده دارایی شرکت:

$$ROA = \text{Net income} / \text{Assets}$$

$Assets$: کل دارایی

$Net income$: سود خالص

ROA : سودآوری

بدهی شرکت

از نسبت بدهی‌های شرکت به دارایی‌های آن شرکت اندازه‌گیری می‌گردد.

$$\text{Leverage} = \text{liab} / \text{asset}$$

$liab$: بدهی شرکت

$asset$: دارایی شرکت

اطلاعات اهرم مالی از صورت‌های مالی انتشار یافته شرکت‌های سهامی استخراج می‌گردد.

۶- روش تحقیق

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از لحاظ ماهیت و روش از نوع توصیفی و پس‌رویدادی است و از لحاظ شیوه استدلال از نوع قیاسی و استقرایی می‌باشد. در این نوع پژوهش‌ها، هدف بررسی تاثیر موجود بین متغیرهاست و داده‌ها از محیطی که به گونه‌ای طبیعی وجود داشته‌اند و یا از وقایع گذشته که بدون دخالت مستقیم پژوهشگر رخ داده است، جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل شده می‌شود. به منظور انجام تحقیق، از داده‌های پانل دیتا استفاده شده است چرا که هیئت‌رئیس دیتا یک محیط بسیار غنی از اطلاعات را برای گسترش دادن تکنیک‌های تخمین و نتایج تئوریک فراهم می‌آورد. و نیز به خاطر موضوع مربوطه و گستره آن از لحاظ زمانی و از لحاظ تنوع شرکتی نیز چون تنوع شرکتی وجود دارد لذا استفاده از پانل دیتا مناسب‌ترین نوع داده محسوب می‌شود. لازم به ذکر است که در این تحقیق برای آزمون فرضیه‌های موجود از تحلیل رگرسیون خطی چند متغیره استفاده شده است.

۷- مدل پژوهش

مدل‌های مورد استفاده برای آزمون فرضیه‌ها

$$\text{PRETAX} = \beta_0 + \beta_1 \text{PERM} + \beta_2 \text{SIZE} \quad \text{مدل (۱)}$$

$$+ \beta_3 \text{LEVERAGE} + \epsilon$$

$$\text{PRETAX} = \beta_0 + \beta_1 \text{PERM} + \beta_2 \text{EM} + \beta_3 \text{EM} * \text{PERM} + \quad \text{مدل (۲)}$$

$$\beta_4 \text{SIZE} + \beta_5 \text{LEVERAGE} + \epsilon$$

که در آن β_0 ، عرض از مبدا؛ PRETAX_{it} ، تغییرات آتی سود قبل از مالیات شرکت i در سال t ، PERM_{it} تفاوت‌های دائمی شرکت i در سال t ؛ EM_{it} ، مدیریت سود شرکت i در سال t ؛ LEVERAGE_{it} ، اهرم مالی شرکت i در سال t ؛ SIZE_{it} ، اندازه شرکت i در سال t ؛ ϵ_{it} ، جمله خطا شرکت i در سال t

۸- روش تجزیه و تحلیل پژوهش

مدل آزمون فرضیات تحقیق به صورت رگرسیون پانلی می‌باشد. برای آزمون فرضیات از نرم‌افزار ایویوز استفاده شده است. در ابتدا از آزمون F لیمر برای مشخص شدن تلفیقی یا تابلویی بودن استفاده می‌شود. در صورت تلفیقی بودن از مدل رگرسیون پانلی استفاده می‌گردد. در صورت تابلویی بودن داده‌ها ابتدا آزمون هاسمن برای مشخص کردن تصادفی یا ثابت ضرایب استفاده می‌گردد. بعد از مشخص شدن نوع روابط از آزمون هاسمن از آزمون پنل دیتا برای سنجش مدل و آزمون فرضیات استفاده می‌گردد.

۹- تجزیه و تحلیل فرضیات

آمار توصیفی

آمار توصیفی متغیرهای پژوهش در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱- آمار توصیفی متغیرهای تحقیق

متغیر	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی	مینیمم	ماکزیمم
تغییرات آتی سود قبل از مالیات	183	151	-1/39	47/67	-158	108
تفاوت‌های دائمی مالیاتی	0/04	0/36	3/87	42/96	-2/90	3/34
مدیریت سود	0/50	0/50	-0/01	1/0	0/00	1/00
اندازه شرکت	5/86	0/72	0/63	4/07	3/77	8/56
اهرم مالی	0/69	0/33	2/71	15/79	0/10	3/06

مانایی پژوهش

در این تحقیق از آزمون لوین، لین و چو برای آزمودن مانایی متغیرها استفاده شده است. با توجه به اینکه سطح معنی‌داری بدست آمده برای آزمون‌های لوین، لین و چو و فیلپس پرون برای همه متغیرها کمتر از سطح خطای ۰.۰۵ می‌باشد، می‌توان نتیجه گرفت که متغیرهای تحقیق در سطح مانا می‌باشند، بنابراین با توجه به مانا بودن متغیرها در تحلیل رگرسیونی مشکل ایجاد شدن رگرسیون کاذب وجود نخواهد داشت (جدول ۲)

جدول ۲. آزمون مانایی آزمون لوین، لین و چو

متغیر	آزمون لوین، لین و چو	
	مقدار آماره	سطح معنی‌داری
PRETAX	-25/468	0/0000
PERM	-23/395	0/0000
EM	-6/973	0/0000
EM*PERM	-26/404	0/0000
SIZE	-17/741	0/0000
LEVERAGE	-25/458	0/0000

آزمون F لیمر و هاسمن

نتایج حاصل از این آزمون در جدول ۳ نشان داده شده است. چون مقدار آماره بیشتر از ۲ و سطح معنی‌داری آزمون F لیمر برای مدل‌های تحقیق کمتر از سطح خطای ۰.۰۵ می‌باشد بنابراین فرض صفر این آزمون رد می‌شود و روش پانلی مناسب می‌باشد. نتیجه آزمون هاسمن برای گزینش بین اثرات ثابت و تصادفی مدل‌های تحقیق در جدول ۳ آورده شده است. با توجه به اینکه مقدار آماره بیشتر از ۲ و سطح معنی‌داری آزمون هاسمن برای مدل‌های تحقیق کمتر از سطح خطای ۰.۰۵ می‌باشد بنابراین فرض صفر مبنی بر مناسب بودن اثرات تصادفی در این مدل‌ها رد می‌شود و برای برآورد مدل‌های رگرسیونی از روش پانلی با اثرات ثابت استفاده می‌شود.

جدول ۳. آزمون F لیمر و هاسمن

آزمون	مدل	مقدار آماره	سطح معنی داری	نتیجه آزمون
آزمون F لیمر	مدل ۱	۲/۱۷۱۱	۰/۰۰۰	رگرسیون پانلی
	مدل ۲	۲/۱۵۸۶	۰/۰۰۰	رگرسیون پانلی
آزمون هاسمن	مدل ۱	۲۳/۶۲۵۲	۰/۰۰۰	رگرسیون پانلی با اثرات ثابت
	مدل ۲	۲۴/۸۹۳۶	۰/۰۰۰۳	رگرسیون پانلی با اثرات ثابت

آزمون فرضیات

برای بررسی فرضیه فوق با استفاده از اطلاعات جدول ۴ می‌توان گفت: مقدار ضریب تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری (PERM) برابر ۰/۰۹۶۳۶۵ می‌باشد. با توجه به سطح معنی داری ضریب این متغیر که کمتر از سطح خطای ۰/۰۵ می‌باشد، نتیجه می‌شود که بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود قبل از مالیات رابطه مثبت وجود دارد. بنابراین با توجه به مطالب گفته شده نتیجه می‌شود که فرضیه فوق یعنی "بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود قبل از مالیات رابطه مثبت معناداری وجود دارد." با اطمینان ۹۵ درصد مورد تایید قرار می‌گیرد

جدول ۴. تخمین مدل اول

PRETAX = $\beta_0 + \beta_1 \text{PERM} + \beta_2 \text{SIZE} + \beta_3 \text{LEVERAGE} + \epsilon$					
روش		رگرسیون پانلی با اثرات ثابت			
متغیر وابسته		PRETAX			
متغیرهای تحقیق		ضریب	آماره t	سطح معنی داری	سطح خطا
مقدار ثابت	C	۰/۱۰۵۰۶۷	۲/۱۷۹۷۴۹	۰/۰۰۰۰	۰/۰۴۸۲۰۲
مالکیت خانوادگی	PERM	۰/۰۹۶۳۶۵	۲۴/۹۷۳۴۵	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۳۸۵۹
اندازه شرکت	SIZE	۰/۰۱۵۶۸۸	۲/۳۵۱۹۷۵	۰/۰۱۹۱	۰/۰۰۶۶۷۰
اهرم مالی	LEVERAGE	۰/۰۰۸۳۱۴	۰/۱۹۵۴۰۶	۰/۸۴۵۲	۰/۰۴۲۵۴۹
آماره F		۵/۰۸۰			
سطح معنی داری		۰/۰۰۰			
آماره دوربین واتسون		۲/۳۱			
ضریب تعیین		۰/۴۴			
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۴۳			

برای بررسی فرضیه فوق با استفاده از اطلاعات جدول ۵ می‌توان گفت: مقدار ضریب متغیر (EM*PERM) برابر ۰/۰۱۳۱۸۹- می‌باشد. با توجه به سطح معنی داری ضریب این متغیر که کمتر از سطح خطای ۰/۰۵ و برابر (۰/۰۰۷۵) می‌باشد، نتیجه می‌شود که مدیریت سود رابطه بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود

قبل از مالیات را تعدیل می‌کند. بنابراین با توجه به مطالب گفته شده نتیجه می‌شود که فرضیه فوق یعنی "مدیریت سود رابطه بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود قبل از مالیات را تعدیل می‌کند." با اطمینان ۹۵ درصد مورد تایید قرار می‌گیرد.

جدول ۵. تخمین مدل دوم

PRETAX = $\beta_0 + \beta_1 \text{PERM} + \beta_2 \text{EM} + \beta_3 \text{EM} * \text{PERM} + \beta_4 \text{SIZE} + \beta_5 \text{LEVERAGE} + \epsilon$					
روش		رگرسیون پانلی با اثرات ثابت			
متغیر وابسته		PRETAX			
متغیرهای مستقل		ضریب	آماره t	سطح معنی داری	سطح خطا
مقدار ثابت	C	۰/۱۲۱۸۹۲	۲/۶۴۶۳۴۷	۰/۰۰۰۰	۰/۰۴۶۰۶۱
مالکیت خانوادگی	PERM	۰/۱۰۷۷۴۱	۲۱/۲۰۴۶۵	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۵۰۸۱
هزینه نمایندگی	EM	-۰/۰۱۵۶۸۵	-۲/۶۸۳۴۵۳	۰/۰۰۷۵	۰/۰۰۵۸۴۵
	EM*PERM	-۰/۰۱۳۱۸۹	-۴/۲۹۳۰۴۶	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۳۰۷۲
اندازه شرکت	SIZE	۰/۰۱۵۹۰۲	۲/۵۴۳۸۰۰	۰/۰۱۱۳	۰/۰۰۶۲۵۱
اهرم مالی	LEVERAGE	۰/۰۰۲۴۰۸	۰/۰۶۱۰۱۵	۰/۹۵۱۴	۰/۰۳۹۴۶۹
آماره F		۴/۸۶			
سطح معنی داری		۰/۰۰۰۰			

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

با توجه به سطح معنی داری ضریب این متغیر که کمتر از سطح خطای ۰/۰۵ می‌باشد، نتیجه می‌شود بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود قبل از مالیات رابطه مثبت وجود دارد. بنابراین با توجه به مطالب گفته شده نتیجه می‌شود که فرضیه فوق یعنی "بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود قبل از مالیات رابطه مثبت معناداری وجود دارد." با اطمینان ۹۵ درصد مورد تایید قرار می‌گیرد. یافته‌های پژوهش حاضر با یافته‌های کمپریکس و همکاران (۲۰۱۰) و چن و دیگران (۲۰۰۷) همسو می‌باشد. بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود قبل از مالیات رابطه مثبت معناداری وجود دارد. تفاوت‌های دائمی هرگز برطرف نمی‌شوند، به همین خاطر فقط در همان بازه‌ی زمانی وقوع‌شان تاثیر می‌گذارند. اغلب اوقات تنها تاثیر آن‌ها این است که نرخ موثر مالیات بر حساب‌های دفتری از نرخ موثر مالیات بر اظهارنامه‌ی مالیاتی شرکت بیشتر یا کمتر می‌شود. می‌شود که سرمایه‌گذاران، سهامداران و مدیران شرکت به تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود توجه داشته باشند.

با توجه به سطح معنی‌داری ضریب این متغیر که کمتر از سطح خطای ۰/۰۵ و برابر (۰/۰۰) می‌باشد، نتیجه می‌شود که مدیریت سود رابطه بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود قبل از مالیات را تعدیل می‌کند. بنابراین با توجه به مطالب گفته شده نتیجه می‌شود که فرضیه فوق یعنی "مدیریت سود رابطه بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود قبل از مالیات را تعدیل می‌کند." با اطمینان ۹۵ درصد مورد تایید قرار می‌گیرد. نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های شولین و همکاران (۲۰۱۵)، چن و همکاران (۲۰۱۲)، مشایخی و دلدار (۱۳۹۵) حسنی و درمیشی (۱۳۹۵) همسو می‌باشد. مدیریت سود رابطه بین تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود قبل از مالیات را تعدیل می‌کند. پیشنهاد می‌شود که سرمایه‌گذاران، سهامداران و مدیران شرکت به تفاوت‌های دائمی مالیات دفتری و تغییرات آتی سود و تاثیر مدیریت سود بر آنها توجه داشته باشند.

منابع

ابراهیمی، سیدکاظم و احمدی مقدم منصور (۱۳۹۵) بررسی رابطه بین مدیریت مالیاتی و مدیریت سود مبتنی بر ارقام تعهدی و مدیریت سود واقعی. فصلنامه سیاست‌های مالی و اقتصادی، دوره ۴، شماره ۱۳.

چراغی، احسان و قنبری، مهرداد (۱۳۹۶) مطالعه رابطه مدیریت مالیات با ارقام تعهدی سنتی و درصدی، کنفرانس ملی پژوهش‌های نوین در مدیریت، اقتصاد و علوم انسانی، کازرون، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون.

حسینی، محسن و درمیشی، مرضیه (۱۳۹۵) بررسی ارتباط بین مدیریت سود مشمول مالیات با اجتناب از مالیات و محتوای اطلاعاتی آن به تفکیک صنعت، چهارمین کنفرانس بین‌المللی حسابداری و مدیریت با رویکرد علوم پژوهشی نوین، تهران، شرکت ارتباط ارغوان ایرانیان.

دستگیر، محسن و رستگار، مهدی (۱۳۹۰) بررسی رابطه بین کیفیت سود (پایداری سود) اندازه ارقام تعهدی و بازده سهام با کیفیت ارقام تعهدی. پژوهش‌های حسابداری مالی، ۱، صص ۲۰-۳۸.

رحمانی، علی؛ اربابی بهار، زهرا (۱۳۹۳) رابطه‌ی تفاوت مالیات تشخیصی و ابرازی با مدیریت سود "فصلنامه علمی پژوهشی پژوهش‌های تجربی حسابداری، مقاله ۱، دوره ۳، شماره ۴، صص ۶۱-۸۳.

فخاری، حسین و طهماسبی خورنه، سعید (۱۳۹۵). بررسی تاثیر اجتناب مالیاتی بر مدیریت سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، کنفرانس بین‌المللی مدیریت و حسابداری، تهران، موسسه آموزش عالی نیکان.

مشایخی، بیتا و دلدار، مصطفی (۱۳۹۵) ارتباط مدیریت مالیات و مدیریت سود در گروه‌های تجاری. مقاله ۲، دوره ۷، شماره ۲۶، صص ۳۳-۵۸.

Blaylock, B., Gaertner, F. B., & Shevlin, T. (2015). The association between book-tax Conformity and earnings management. *Review of Accounting Studies*, 20: 141-172.

Blaylock, B., T. Shevlin, and R. Wilson. (2012). Tax avoidance, large positive book-tax differences, and earnings persistence. *The Accounting Review* 87 (1): 91-120

Bradley, B., Fabio, G., Terry, S. (2015). The association between book-tax conformity and earnings management. 20:141-172 Springer Science+Business Media New York.

Degeorge, F., Patel, J., & Zeckhouser, R. (1999). Earning Management to Exceed Thresholds, *Journal of Business*, Vol. 72, No. 1.

Dennis, S. (2017). Book-tax conformity and earnings management in response to tax rate cuts. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation* 28: 31-42.

Desai, M.A. (2005). The degradation of reported corporate profits. *Journal of Economic Perspectives*, 19: 171-192.

Dichow, P. M., Ross. A. (2005). The persistence and pricing of the cash component of earnings, working paper, SSRN

Guenther, D. (2011). What Do We Learn from Large Book-Tax Differences? Working paper, University of Oregon.

Guenther, D. A. (1994). Earnings management in response to corporate tax rate changes: Evidence from the 1986 Tax Reform Act. *The Accounting Review*, 69: 230-243.

- Hanlon, M., & Shevlin, T. (2005). Book-tax conformity for corporate income: An introduction to the issues. In J. M. Poterba (Ed.), *Tax policy and the economy*(vol. 19) (pp. 101–134). National Bureau of Economic Research, MIT Press.
- Hendriksen – Eldens, S. (1982). *Accounting Theory*, Illinois, Iriwin.
- Jones, J. (1991), Earning Management During Import Relief Investigations, *Journal of Accounting Research*, Vol. 193, PP. 210-212.
- Jackson, M. (2011). Book-tax differences and earnings growth. Social Sciences Research Network Electronic Paper Collection :<http://ssrn.com>
- Lev, B., and D. Nissim. (2004). Taxable income, future earnings, and equity values. *The Accounting Review* 79 (4): 1039–1074.
- Lin, K. Z., Mills, L. F., & Zhang, F. (2014). Public versus private firm responses to the tax rate reduction in China. *The Journal of the American Taxation Association*, 36, 137–163.
- Lopez, T. J., Regier, P. R., & Lee, T. (1998). Identifying tax-induced earnings management around TRA 86 as a function of prior tax-aggressive behavior. *The Journal of the American Taxation Association*, 20, 37–56.
- Mark, J. (2015). Book-Tax Differences and Future Earnings Changes. *JATA American Accounting Association*, 37(2): 49-73.
- Roubi, R. R., & Richardson, A. W. (1998). Managing discretionary accruals in response to reductions in corporate tax rates in Canada, Malaysia and Singapore. *The International Journal of Accounting*, 33, 455–467.
- Tang, T. Y. H. (2015). Does book-tax conformity deter opportunistic book and tax reporting? *An International Analysis. European Accounting Review*, 24, 441–469.
- Teoh, SH, Iwelch & T. J. Wong. (1998). Earning Management and the Long Run Market Performance of Initial Public Offering, *The journal of Finance*, Vol. 6.
- Watrin, C., Ebert, N., & Thomsen, M. (2014). One-book versus two-book system: Learnings from Europe. *The Journal of the American Taxation Association*, 36, 55–89.
- Watrin, C., Pott, C., & Ullmann, R. (2012). The effects of book-tax conformity and tax accounting incentives on financial accounting: Evidence on public and private limited companies in Germany. *International Journal of Accounting Auditing and Performance Evaluation*, 8, 274–302.
- Whitaker, C. (2005). Bridging the book-tax accounting gap. *The Yale Law Journal*, 115, 680–726.

**Investigating the Impact of Earnings Management on the Relationship between
Permanent Book Tax Differences And future changes in pre-tax profits**

Hamid Reza Azizi²⁹ zohre norouzi³⁰

Abstract

The purpose of this study is to investigate the effect of earnings management on the relationship between permanent differences in book tax and future changes in earnings of companies listed on the Tehran Stock Exchange. The statistical population of the present study is the companies listed on the Tehran Stock Exchange. After removing the restrictions, 106 companies were selected as a statistical sample. The financial period of the present study is between 1394 and 1398. Iy software and panel regression method were used to test the hypotheses. The results of the study show that there is a significant positive relationship between permanent differences in book tax and future changes in pre-tax profit. And earnings management adjusts the relationship between permanent differences in book tax and future changes in pre-tax earnings.

Keyword: Permanent differences, book tax, future earnings changes, earnings management

²⁹ - faculty and library of accounting , Islamic Azad University of Ardabil , Iran

³⁰ - Graduate , Accounting , Islamic Azad University of Ardabil , Iran